

Nowy raport IPCC: jesteśmy o krok od klimatycznej katastrofy

Według opublikowanego dzisiaj raportu Międzyrządowego Zespołu do spraw Zmian Klimatu (IPCC) nadal można zahamować globalne ocieplenie na dość bezpiecznym poziomie. Jednak osiągnięcie tego celu wymaga natychmiastowych działań, a brak reakcji grozi klimatyczną katastrofą.

Nowy raport naukowców w całego świata będący kluczowym dokumentem analizującym scenariusze przyszłości dla globalnego ocieplenia wskazuje jak bardziej ambitne działania mogą pomóc w ograniczeniu wzrostu średniej temperatury globalnej na poziomie 1,5°C. Odbudowa ekosystemów leśnych czy działania na rzecz bardziej zrównoważonych systemów żywności mogą wpłynąć na redukcję nawet 21 gigaton CO₂ rocznie do 2050 roku, pozwalając uniknąć zastosowania niebezpiecznych rozwiązań geoinżynieryjnych.

Czołowy światowy organ naukowy potwierdził, że obecna średnia globalna temperatura jest o 1°C wyższa od poziomu przedindustrialnego. Jeśli emisje gazów cieplarnianych nie zostaną gwałtownie zredukowane, to wzrost średniej temperatury globalnej przekroczy „bezpieczny” poziom 1,5°C już w 2040 roku.

Eksperti podkreślają, że ocieplenie klimatu to nie tylko statystyki średnich temperatur, ale przede wszystkim poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi – takie jak nasilenie nieprzewidywalnych zjawisk pogodowych, przesuwanie stref klimatycznych wpływające na obniżenie plonów i migracje, rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych czy wielotygodniowe, zabójcze fale upałów.

„Już w tej chwili obserwujemy w Polsce systematyczny wzrost zachorowań na boreliozę czy malarię rozszerzającą się na północ, które w przyszłości dotrą nawet do krajów skandynawskich. Innym przykładem jest szacowany wpływ ocieplenia klimatu na stężenie ozonu w powietrzu, którym oddychamy w naszych większych i mniejszych miejscowościach - może powodować tysiące przedwczesnych zgonów rocznie” – stwierdza **dr n med. Tadeusz Jędrzejczyk, specjalista zdrowia publicznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego**.

Badacze podkreślają, że ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°C w porównaniu z temperaturą 2°C (poziomem, wokół którego budowano ambicje klimatyczne w ostatnich latach) pozwoliłoby zapobiec około **153 milionom przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza na całym świecie do 2100, czyli o około 40% w ciągu najbliższych 40 lat**.

„Naukowcy z całego świata ostrzegają, że jeśli nie podejmiemy wystarczających wysiłków, by zatrzymać wzrost średniej temperatury globalnej na poziomie 1,5°C, to poniesiemy dramatyczne straty. Bez podjęcia wszelkich możliwych działań do wyhamowania globalnego ocieplenia miliony ludzi bezpośrednio odczują ich konsekwencje w postaci chorób, niedożywienia, przedwczesnych zgonów czy wypadków związanych z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi” – zaznacza **Weronika Michalak z HEAL Polska**.

Wzrost średniej temperatury globalnej o 3°C – 4°C będzie miał katastrofalne skutki i zachwieje podstawami obecnej cywilizacji. Do 2100 roku poziom mórz może się podnieść nawet o 90 cm,

co będzie groziło zalaniem terenów zamieszkałych przez połowę populacji świata. W tym czasie liczba zgonów w samej Europie spowodowanych falami upałów może wzrosnąć aż pięćdziesięciokrotnie z około 3 000 do ponad 150 000. W latach 1981-2010 gwałtowne zjawiska pogodowe dotykały zaledwie 5% populacji naszego kontynentu. Pod koniec wieku klęski żywiołowe mogą osiągnąć co najmniej 2/3 Europejczyków, zagrażając ich życiu i zdrowiu.

Utrzymanie ocieplenia klimatu na poziomie 1.5°C leży w najlepszym interesie wszystkich Europejczyków, w tym Polaków. Osiągnięcie tego celu znacząco zredukuje szkody we wszystkich dziedzinach społecznych i gospodarczych.

„Najważniejszym wnioskiem raportu jest stwierdzenie, że nadal możliwe jest zahamowanie wzrostu średniej temperatury na poziomie 1,5 stopnia Celsjusza. Dobrą wiadomością jest także to, że nie ma obecnie technicznych przeszkód, by dokonać sprawiedliwej transformacji gospodarki w kierunku zeroemisyjnym. Powinniśmy zatem postrzegać ochronę klimatu jako szansę rozwoju innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku, szansę uchronienia naszej cywilizacji przed klimatyczną katastrofą” – podsumował **dr hab. Zbigniew Karaczun, prof. SGGW, ekspert Koalicji Klimatycznej.**

Specjalny raport Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) jest najważniejszym naukowym dokumentem obecnej dekady. Stanowi najbardziej wyczerpującą i wiarygodną ocenę skutków zmiany klimatu w przypadku, gdy wzrost średniej temperatury globalnej przekroczy bezpieczny próg ocieplenia, czyli wielokrotnie wspomniane przez naukowców 1.5°C w porównaniu z poziomem przedindustrialnym. Raport będzie miał ogromny wpływ na politykę klimatyczną prowadzoną zarówno na poziomie międzynarodowym, unijnym, jak krajowym. Zwłaszcza w Polsce, ponieważ to tu na początku grudnia w Katowicach odbędzie się Szczyt Klimatyczny, podczas którego decydenci z całego świata dyskutować będą o niezbędnych działaniach na rzecz walki ze zmianą klimatu i jej konsekwencjami ponoszonymi przez społeczeństwa wszystkich kontynentów.

Osoby kontaktowe:

Justyna Szczepanik, Koalicja Klimatyczna
email: j.szczepanik@koalicjaklimatyczna.org
tel: 48 509 865 730

Weronika Michalak, HEAL Polska
email: veronika@env-health.org
tel: 48 782 466 881